

KLASA 5c

--LEKCJA ON-LINE: piątek 22.05.2020r, godz. 11.00 – 11.30 Microsoft Teams,

- proszę przepisać notatkę do zeszytu przedmiotowego:

T: Społeczeństwo w średniowieczu.

Cel: będę potrafił (a) wymienić stany średniowiecznej Europy i krótko charakteryzować każdy stan.

1. Stan – grupa ludzi, która ma te same prawa i obowiązki.

2. Społeczeństwo średniowieczne zostało podzielone na 4 stany: rycerstwo, duchowieństwo, mieszczaństwo, chłopci.

3. Rycerstwo:

-pełnili funkcję współczesnych żołnierzy,

(proszę zapoznaj się z ilustracją w podręczniku str. 138)

-mieszkali na zamkach, mieli herby i zawołania,

-ulubiona ich rozrywką były turnieje i polowanie,

-walczyli na wezwanie swego władcy, za wierną służbę dostawali ziemię, którą uprawiali dla nich chłopci,

-by zostać rycerzem trzeba było wcześniej być paziem, a następnie giermkim,

-wpływ na kulturę rycerską miał Kościół,

-zadaniem rycerzy była: obrona chrześcijaństwa, walka z poganami, obrona słabszych i bezbronnych np.: wdów i sieroty,

- najslawniejszy rycerzem w Europie był Roland, a w Polsce Zawisza Czarny,

- stan rycerski przekształcił się po epoce średniowiecza w stan szlachecki.

4. Duchowieństwo:

-jedyny stan otwarty (*mogli do niego należeć rycerze, chłopci, mieszczaństwo ale tylko osoby ze stanów rycerskiego obejmowały najwyższe urzędy w Kościele*),

- obowiązywał ich celibat (zakaz zawierania małżeństw),

- najbardziej wykształcony stan, potrafili czytać i pisać,

- prowadzili szkoły, przepisywali księgi,

- trzeba było im płacić dziesięcinę (czyli 1/10 część plonów, którą oddawano na rzecz proboszcza parafii).

5. Mieszczaństwo:

(zapoznaj się z ilustracją w podręczniku str. 144-145), (mieszczaństwo dzieliło się na 3 grupy),

- patrycjat – najbogatsi kupcy i rzemieślnicy, zasiadali w radzie miejskiej, której siedziba znajdowała się w ratuszu,

- pospółstwo – biedniejsi kupcy i rzemieślnicy, posiadali prawa,

- plebs – najbiedniejsi kupcy i rzemieślnicy, pozbawieni praw,

- z mieszczanami związane są cechy , czyli organizacja rzemieślnicza tej samej specjalności (np.: cech kowali, piekarzy itd), ustalały one między innymi cenę wyrobów, kontrolowały ich jakość, ustalały liczbę uczniów przyjmowanych do zawodów.

6. Chłopi:

- stan najliczniejszy i najbiedniejszy,
- płacili podatki (np.: dziesięcinę),
- chłopi nie mogli opuścić wsi bez zgody swego pana.

-ciekawostki, których nie trzeba przepisać:)

- * Co 10 człowiek w Polsce był szlachcicem.
- * Rycerski ekwipunek w przeliczeniu na czasy współczesne kosztowałby kilka samochodów. Zbroja ważyła ok. 30 kg.
- * Paziem zostawało się w wieku ok.7 lat, giermkim ok. 14 lat, a rycerzem ok.21 lat.
- * Zawisza Czarny brał udział w bitwie pod Grunwaldem, natomiast zginął w tureckiej niewoli.
- *Jeden z najsympatyczniejszych rycerzy był Wilhelm Marszałek. Pewnego razu, gdy wygrał turniej, chciano mu wręczyć nagrodę ale nigdzie go nie był. W końcu znaleziono go u kowala, który pomagał mu zdjąć hełm, który mu się wygiął w czasie walki.
- * O zmierzchu w miastach zapadała cisza, gaszono świece, zamykano bramy miejskie, jeśli ktoś się spóźnił to musiał poczekać aż do świtu, aby wjechać do miasta.
- * Zadaniem cechów była również opieka nad wdowami i sierotami po zmarłych członkach cechu, a także w czasie wojny bronili wyznaczoną część muru.
- * Przednówek – najtrudniejsza część roku u chłopów, okres przed pierwszymi zbiorami, a brakowało już zapasów z poprzedniego roku, panował wtedy największy głód.
- * Chłop (mieszkaniec wsi), żeby zawrzeć małżeństwo potrzebował zgody swego pana, który za to pobierał symboliczną opłatę.
- * Pierwszą wspólnotą zakonną był zakon benedyktynów. Z czasem powstały kolejne zakony np.: cystersi czy franciszkanie.

-proszę obejrzeć filmy:

Średniowieczna Europa odc. 1 - Rycerze i Turnieje część 1 (cz.1/2)

<https://www.youtube.com/watch?v=YoUTV8WVu-M>

Średniowieczna Europa odc. 1 - Rycerze i Turnieje część 1 (cz.2/2)

<https://www.youtube.com/watch?v=5ivrjbMPOVI>